

OVER-gemeenten Accountantsverslag 2024

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Aan het Algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling OVER-gemeenten
t.a.v. de heer J. van Nieukerken, directeur
Postbus 20
1530 AA WORMERLAND

Haarlem, **XX** april 2025

Geachte bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag met betrekking tot onze controle van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling OVER-gemeenten voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2024. In deze rapportage hebben wij onze bevindingen en observaties opgenomen die zijn voortgekomen uit onze werkzaamheden tijdens de jaarrekeningcontrole.

Het accountantsverslag begint met een korte samenvatting van onze belangrijkste boodschappen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Verder gaan wij verder in op de informatiewaarde van de jaarrekening mede in relatie tot de (relevante) paragrafen en bespreken wij de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden, alsmede geven wij een beeld van de interne beheersing zoals ingericht bij de OVER-gemeenten.

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals de WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen opgenomen die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben tijdens onze werkzaamheden bij u op de locatie in Wormerland.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. John Olij RA

Belangrijkste boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Bevindingen controle

Interne beheersing

Bijlagen

Samenvatting van onze belangrijkste boodschappen

Voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten (hierna: OVER-gemeenten). Ons oordeel is dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheids-verantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. De goedkeuringstolerantie is afhankelijk van de werkelijke lasten inclusief de toevoeging aan de reserves. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt € 234.000.

Controleverschillen en onzekerheden

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn tijdens onze controle. Er zijn geen controleverschillen die niet zijn gecorrigeerd in de voorliggende jaarrekening. Er zijn ook geen resterende onzekerheden vastgesteld.

Onrechtmatigheden blijven niet binnen de verantwoordingsgrens

Het bestuur is van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties *niet* rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door het Dagelijks bestuur gestelde verantwoordingsgrens. Wij hebben geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording voldoende

De leesbaarheid van de programmaverantwoording is ten opzichte van vergelijkbare gemeenschappelijke regelingen van uw omvang voldoende. Met ingang van voorgaand jaar wordt de jaarrekening en het jaarverslag als separate documenten gepresenteerd. Op ons verzoek zijn er in het jaarverslag en de jaarrekening diverse

aanpassingen gedaan. Met inbegrip van de aanpassingen zijn wij van mening dat de jaarstukken voldoen aan de vereisten van het BBV.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen, voor zover deze relevant zijn voor OVER-gemeenten, geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde voldoende is en passend bij de aard en omvang van de organisatie. De paragrafen bevatten over het algemeen voldoende informatie over het onderwerp van de betreffende paragraaf. Er zijn wel verbeterpunten te realiseren.

Actie punten juridisch control

Juridisch control is een instrument om juridische risico's te beheersen. Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen leveren diensten en werken die veelal zijn omgeven door een sterk juridisch gehalte. Mede op basis van onze gesprekken en ontvangen documenten vinden we dat het juridisch kader aandacht vraagt, meer concreet: meerdere verordeningen en nota's vergen om actualisatie, het mandatenregister is niet meer geheel up-to-date en de nieuwe gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten is nog niet aangepast, omdat een van de gemeenten deze afgewezen heeft.

Toepassing Koepelvrijstelling BTW

OVER-gemeenten maakte gebruik van de koepelvrijstelling in de BTW. Recentelijk is er een uitspraak geweest door het gerechtshof Den Haag ten aanzien van toepassing (reikwijdte) van de koepelvrijstelling. Dit vraagt om aandacht, mede ter voorkoming dat de Belastingdienst eventueel naheffingen en boetes kan opleggen als mocht blijken dat het gebruik van de vrijstelling niet (meer) is toegestaan.

Belangrijkste boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Bevindingen controle

Interne beheersing

Bijlagen

Samenvatting van onze belangrijkste boodschappen

Omdat OVER-gemeenten aan de gemeenten Wormerland en Oostzaan na de beperking van de werking van de Koepelvrijstelling (2018) verkoopfacturen met BTW in rekening heeft gebracht, loopt uw organisatie (behalve eventuele boetes) geen financieel risico's.

Financiële verordening is nog niet geactualiseerd

OVER-gemeenten is een gemeenschappelijke regeling gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet. Op basis van artikel 212 respectievelijk 213 van de Gemeentewet dient een financiële verordening en een controleverordening door het bestuur worden vastgesteld. De nieuwe controleverordening is op 27 november 2024 door het algemeen bestuur vastgesteld. De financiële verordening (de huidige is van 2010) moet worden geactualiseerd, in elk geval vanwege de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (2023). De actualisatie is momenteel nog onderhanden. Omdat er in de vigerende verordening geen nadere 'spelregels' zijn vastgelegd over de aanvaardbaarheid van begrotingsafwijkingen zijn in beginsel alle afwijkingen ten opzicht van de laatste begrotingswijziging onrechtmatig.

Organisatieontwikkeling en interne beheersing vraagt om aandacht

OVER-gemeenten is in ontwikkeling zoals ook in het jaarverslag valt te lezen. De organisatie staat onder druk en dat merken wij niet alleen bij onze controlewerkzaamheden in het najaar, maar vernemen wij ook uit gesprekken die we hebben met medewerkers. Zoals in onze managementletter aangegeven speelt hierbij het personeelsverloop c.q. wisseling van functies, ziekteverzuim en/of moeilijk vervulbare openstaande vacatures mede rol bij de uitvoering van de gevraagde taken.

Het ambitieniveau van de OVER-gemeenten is hoog. En naast aanvullende taken/wensen vanuit de gemeenten Wormerland en Oostzaan die mede beslag leggen op beschikbare capaciteit staat het afgelopen boekjaar mede in het teken van de versterking van de interne beheersing, inclusief de Verbijzonderde interne controle (VIC) en de verdere uitwerking van de rechtmatigheidsverantwoording.

Verbeteringen en/of aanpassingen in de organisatie doorvoeren vergt prioriteitsstelling door het bestuur en de directie. Diverse externe factoren zoals de onzekerheid over de ontwikkeling van de financiële positie bij de gemeenten vanaf 2026 (het ravijnjaar) maken dit wellicht lastiger om te realiseren.

Wij vragen daarom nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van de interne beheersing bij OVER-gemeenten voor dit komende boekjaar.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voortgekomen voor fraude.

Schattingen door de directie zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 maakt de directie diverse schattingen ten aanzien van balans- en/of resultaatposten. Schattingen zijn in de voorliggende jaarrekening zeer beperkt en hebben wij als voldoende evenwichtig aangemerkt.

Belangrijkste boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

- Goedkeuringstolerantie
- Ons getrouwheidsoordeel
- Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Bevindingen controle

Interne beheersing

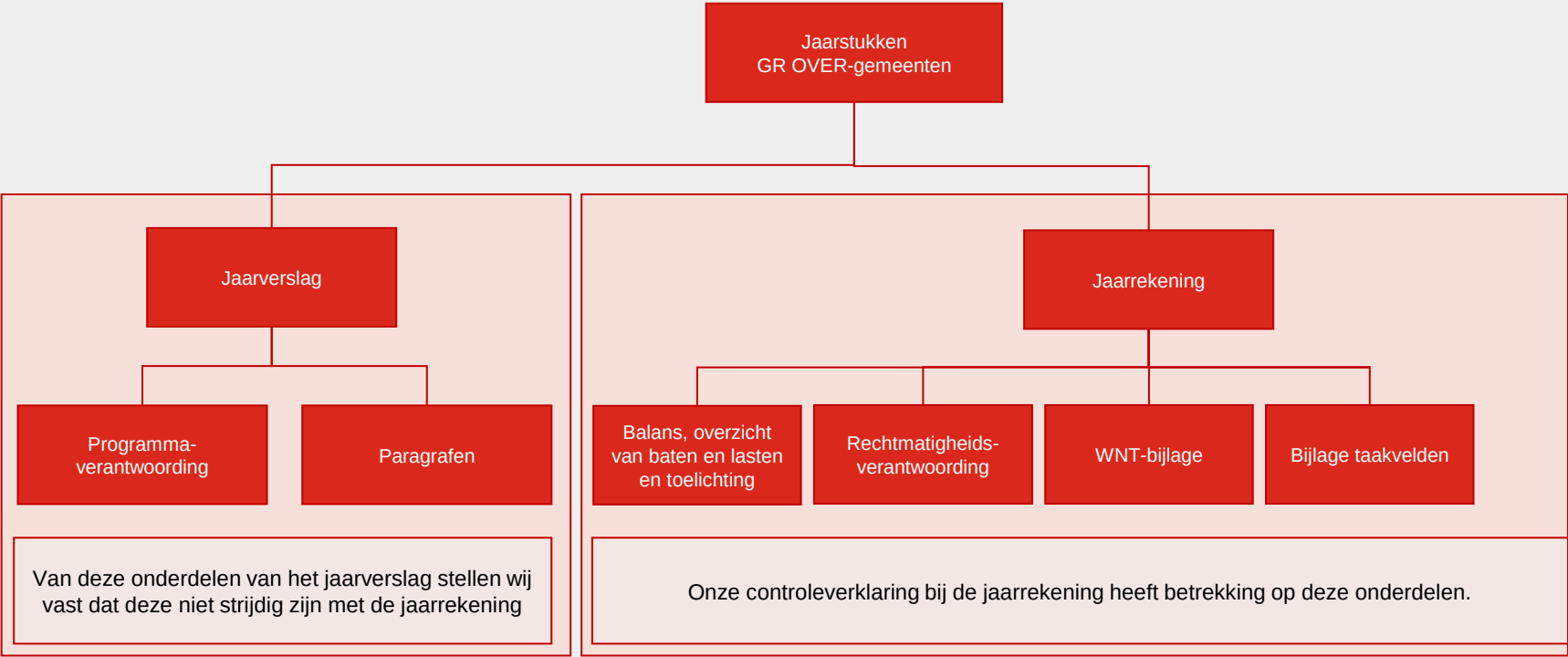
Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

Het bestuur heeft ons verzocht om de jaarrekening 2024 van OVER-gemeenten te controleren. Het jaarverslag bestaat uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan.

Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Dit zijn de toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden.

De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons accountantsoordeel staat in de tabel hieronder aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke toevoegingen aan de reserves, hebben wij de tolerantie geactualiseerd op basis van de definitieve concept jaarrekening 2024.

	≤ 1%	≤ 3%	≥ 3%	≥ 10%
Fouten	Goedkeurend	Beperking	Afkeuring	Afkeuring
Onzekerheden	Goedkeurend		Beperking	Oordeel-onthouding

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie voor de controle van de jaarrekening is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft geen rapporteringstolerantie voorgeschreven. Wij hanteren op basis van de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening een rapporteringstolerantie van € 25.000.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Ons oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening 2024

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2024. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Fouten en onzekerheden blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw algemeen bestuur heeft vastgesteld..

Wij hebben geen materiële getrouwheidsfouten aangetroffen. Er zijn ook geen niet-gecorrigeerde fouten vastgesteld. Onze tekstuele opmerkingen zijn verwerkt in de definitieve jaarrekening. Tevens zijn er geen (resterende) onzekerheden vastgesteld.

De prestatielevering van inkopen is niet altijd aantoonbaar. Door de VIC is op basis van een uitvraag een steekproef uitgevoerd om vast te stellen of gefactureerde prestaties ook zijn geleverd. Op dit moment is dit aspect nog niet geborgd in het reguleren inkoopproces waardoor aanvullende (gegevensgerichte) werkzaamheden door de VIC nodig zijn. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden is de prestatielevering in voldoende mate aangetoond.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

U geeft de rechtmatigheidsverantwoording af

Achtergrond

Met ingang van de jaarrekening 2023 moet het dagelijks bestuur verantwoording afleggen over de rechtmatigheid. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening. Daarom valt deze verantwoording binnen de reikwijdte van de controle van de jaarrekening.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het bestuur gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt de directie (secretaris) binnen de door uw bestuur beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert de algemeen directeur over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. Uw bestuur heeft ervoor gekozen om de verantwoordings-grens vast te stellen op de maximale grens van 3% van de werkelijke lasten. Dit is dan gelijk aan (afgerond) € 704.000.

Het oordeel van de directie over de rechtmatigheid

De directie van OVER-gemeenten is van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door uw bestuur gestelde verantwoordingsgrens. De reden hiervoor zijn onrechtmatige aanbestedingen met een totaal bedrag van € 311.000 en begrotingsafwijkingen van € 651.000. De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening 2024, alsmede welke maatregelen zullen worden getroffen om onrechtmatigheden in de toekomst zoveel mogelijk te beperken..

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van onze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan uw directie. Daarom hebben wij geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. Wel hebben wij conform de Auditalert-48 van februari 2025 van de NBA (Nederlands Beroepsorganisatie van Accountants) in de controleverklaring een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

U geeft de rechtmatigheidsverantwoording af

Begrotingsonrechtmatigheid

Als de directie meer geld besteed dan het bestuur heeft goedgekeurd, dan is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Het bestuur kan wel vooraf regels vaststellen die aangeven wanneer een overschrijding in vooraf bepaalde situaties wel of niet acceptabel is. Overschrijdingen die niet binnen de afspraken passen, worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierover kan dan een debat in het bestuur plaatsvinden, waarbij het bestuur beslist of de onrechtmatigheden alsnog worden goedgekeurd. Ook begrotingsonrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van lasten en/of investeringen die binnen de beleidskaders passen (acceptabel zijn), moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijk fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wanneer het de directie minder geld besteed dan goedgekeurd door het bestuur, bijvoorbeeld omdat activiteiten niet worden uitgevoerd, en dit niet tijdig aan het bestuur wordt gemeld, dan is dit ook een begrotingsonrechtmatigheid. Hetzelfde geldt als sprake is van meer of minder inkomsten voor OVER-gemeenten begroot, zonder dat dit tijdig wordt gemeld. Deze begrotingsonrechtmatigheden worden eveneens toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

Derhalve is het cruciaal dat het bestuur en de directie met elkaar afspreken wat wordt verstaan onder 'tijdig melden'. Hiervoor zijn geen vastomlijnde regels. De vigerende *Kadernota Rechtmatigheid* legt deze verantwoordelijkheid bij het bestuur en de directie zelf. Het is daarom belangrijk er goede afspraken worden gemaakt over hoe ze met

overschrijdingen in bepaalde situaties omgaan en wat onder tijdig melden wordt verstaan. In de regel is de planning & controlcyclus hierbij het uitgangspunt. De commissie BBV heeft de stellige uitspraak gedaan dat de directie en het bestuur in de financiële verordening vastleggen op welke wijze wordt omgegaan met begrotingsonrechtmatigheden. Hieruit moet blijken hoe afwijkingen geïnterpreteerd moeten worden in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht door het bestuur.

Financiële verordening

Wij hebben geconstateerd dat OVER-gemeenten nog niet beschikt over een actuele financiële verordening zoals op basis van artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven. In de financiële verordening stelt OVER-gemeenten onder meer de kaders voor het financieel beheer. In de financiële verordening kunnen tevens de spelregels worden vastgelegd voor het begrotingscriterium, relevant voor de rechtmatigheidsverantwoording. In de basis wordt thans iedere afwijking van de (gewijzigde) begroting als onrechtmatig beschouwd. Tenzij in de verordening wordt geregeld dat afwijkingen onder voorwaarden acceptabel zijn.

Advies

We adviseren om in de nieuwe financiële verordening spelregels op te laten nemen onder welke voorwaarden begrotingsafwijkingen acceptabel zijn en derhalve niet zullen meetellen voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

U geeft de rechtmatigheidsverantwoording af

Controleverordening, controleprotocol en normenkader 2024

Het algemeen bestuur heeft de controleverordening ex artikel 213 van de Gemeentewet op 27 november 2024 vastgesteld. Het Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening OVER-gemeenten is als bijlage bij de verordening bijgevoegd. Het controleprotocol, inclusief normenkader 2024, heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de controlerend accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.

M&O beleidskader is vastgesteld

In de Kadernota Rechtmatigheid adviseert de Commissie BBV om een beleidsstuk M&O (misbruik en oneigenlijk gebruik) te maken. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en een risicoanalyse ook interne beheersmaatregelen ter voorkoming en afdoening. Het algemeen bestuur heeft op 22 februari 2023 het Beleidskader voorkomen en bestrijden Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) vastgesteld.

Laatste berichtgeving wijziging Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) naar 2025

In verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording moest nog een deel van de wet- en regelgeving aangepast worden. Over de aanpassingen in het Bado en BBV heeft de Raad van State eind vorig jaar advies uitgebracht. De vervolgstap is dat de opmerkingen van de Raad van State verwerkt worden in de toelichting

van de wijzigingswet.

Daarna volgt - naar verwachting ergens in 2025 - publicatie in het Staatsblad. Dit betekent ook dat sommige onduidelijkheden nog blijven bestaan aangezien bijvoorbeeld verschillende notities zijn opgehangen aan deze nieuwe wetgeving.

De wijzigingen gaan dan ook pas in voor verantwoordingen over het begrotingsjaar 2025. Voor de verantwoording over het begrotingsjaar 2024 hebben de wijzigingen derhalve geen effect

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In dit deel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording. Ons oordeel is gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van het bestuur.

Daarnaast beoordelen wij of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV aan de programmaverantwoording stelt. Hieronder is een samenvatting opgenomen in tabelvorm.

Aspect verantwoording	2024
Leesbaarheid	●
Informatiewaarde	●
In overeenstemming met het BBV	●

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verbetering is mogelijk om het bestuur beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt het bestuur goed in positie

De leesbaarheid van de programmaverantwoording is naar onze mening voldoende. De teksten zijn in begrijpelijke taal geschreven en lezen daarom makkelijk weg. De opbouw en dit stramien is niet geheel in lijn met de begroting 2024 (zijn begrote doelstellingen gerealiseerd?). We hebben over de indeling van het concept jaarverslag 2024 opmerkingen geplaatst. De opmerkingen zijn zoveel mogelijk doorgevoerd in het jaarverslag. We gaan in de volgende pagina kort in op de relevante paragrafen..

Jaarverslag en jaarrekening is losgekoppeld

Wij hebben geconstateerd dat u twee separate documenten opstelt: een jaarverslag waarin is opgenomen het voorwoord, de programmaverantwoording en de paragrafen en de jaarrekening met de balans, overzicht van baten en lasten en toelichtingen daarop, alsmede de rechtmatigheidsverantwoording en een bijlage met de taakvelden.

Artikel 24 van het BBV geeft een definitie van de jaarstukken, zijnde het jaarverslag en de jaarrekening. In het BBV staat niet expliciet vermeld dat dat de jaarstukken in een document moet worden opgenomen. Ons is medegedeeld dat de afweging om het jaarverslag en de jaarrekening van OVER-gemeenten te splitsen is opgesteld op verzoek van het dagelijkse bestuur. De jaarrekening wordt ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden en het jaarverslag ter kennisname. Ons is medegedeeld dat het jaarverslag en jaarrekening wel tegelijkertijd wordt aangeboden aan het dagelijks en het algemeen bestuur en aan de beide gemeenteraden.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Informatiewaarde paragrafen

Algemeen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor het bestuur om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In de basis zijn de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Bedrijfsvoering het meeste relevant. We gaan hierna kort in op de twee belangrijkste paragrafen.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is naar onze mening in voldoende mate uitgewerkt. Er wordt een actueel inzicht gegeven in de wijze waarop de risico's in de paragraaf tot stand zijn gekomen (deze staan in de begroting beschreven), hoe deze risico's worden gewogen en wat de mogelijke financiële impact zou kunnen zijn op de financiële positie op basis van een kwantificering inzichtelijk gemaakt relatie tot het beschikbare weerstandsvermogen. De berekening komt uit op een 'ruim onvoldoende'. Voorts wordt vermeld dat de beide gemeenten in het geval dat meerdere risico's zich al dan niet gezamenlijk voordoen, beide gemeenten garant staan voor eventuele tekorten. In het instellingsbesluit van de OVER-gemeenten is dit formeel vastgelegd.

Kwetsbaarheid organisatie

In het verlengde van het risicobeheer en organisatieontwikkeling heeft op 12 februari 2025 bureau &VDL een onderzoek uitgevoerd over de toekomstige samenwerking tussen de gemeenten Wormerland, Oostzaan en Landsmeer. Het bureau ziet geen 'voldoende kansrijke en toekomstbestendige samenwerkingsvorm tussen enkel de gemeenten Wormerland, Oostzaan en Landsmeer. Zowel niet in de vorm van een ambtelijke fusie, alsook niet in de vorm van een bestuurlijke fusie'.

Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering dient ten minste inzicht te geven in de stand van zaken en het gevoerde beleid ten aanzien van de bedrijfsvoering. Het BBV definieert echter niet wat onder bedrijfsvoering moet worden verstaan. De invulling van de paragraaf is in uw jaarrekening beperkt van omvang en toelichting. Een toelichting inzake de opzet en uitkomsten van de rechtmatigheidsverantwoording is hierin naar ons oordeel minimaal. In de voorliggende definitieve concept jaarrekening is ten aanzien van de rechtmatigheid een en ander aangevuld.

Paragraaf kapitaalgoederen

In het aan ons ter controle aangeboden concept jaarverslag was geen paragraaf kapitaalgoederen inbegrepen. Alhoewel de omvang van de activa voor OVER-gemeenten heel beperkt is alsnog een korte toelichting opgenomen,

Openbaarheid

De paragraaf over de toepassing van de Wet open overheid (Woo) is nog redelijk nieuw en is opgenomen in het jaarverslag. Dat er een aparte paragraaf 'Openbaarheid' in de jaarstukken moet worden opgenomen, was al geregeld in de Woo; en de commissie BBV geeft weer dat dit ook in de eerstvolgende wijziging van de BBV nog in formele zin zal worden verwerkt.

Advies

Wij adviseren om voor komende boekjaar kennis te (laten) nemen van het artikel 16a dat in de (voorgenomen) wijziging van het BBV is opgenomen. Hierin zijn in meer detail de eisen opgenomen waaraan de paragraaf betreffende openbaarheid dan zou moeten voldoen.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Informatiewaarde paragrafen

Kengetallen algemeen

Kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van OVER-gemeenten. De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie hiervoor). Wij hebben geconstateerd dat het jaarverslag (inclusief de paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiele fouten bevat.

Ontwikkeling financiële positie

In het eigen vermogen per 31 december 2024 bedraagt afgerond € 1,8 miljoen (2023: € 2,3 miljoen). De algemene reserve is gemaximaliseerd op 2,5% van de totale jaarlijkse lasten. De omvang van de algemene reserve is momenteel onder de vastgestelde maximale grens van € 609.000. Ultimo 2024 heeft OVER-gemeenten een tweetal bestemmingsreserves waarvan Reserve Plan van Aanpak Verbinding te OVER de grootste is. De intentie is dat deze reserve in 2025 geheel zal worden besteed.

In de Paragraaf weerstandsvermogen zijn de belangrijkste financiële risico's benoemd (d.i. personeel en ICT) en is een berekening gemaakt van de weerstandsratio welke als 'ruim onvoldoende' is gekwalificeerd. Voor de continuïteit is OVER-gemeenten volledig afhankelijk van de bijdragen van de gemeenten Oostzaan en Wormerland.

Netto schuldquote en solvabiliteit

De netto schuldquote bedraagt -8% (2023: -12%). De netto schuld-

quote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van OVER-gemeenten ten opzichte van de beschikbare middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien OVER-gemeenten geen langlopende leningen geeft deze ratio een positief beeld. De solvabiliteit is ultimo 2024 gedaald met name vanwege de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Bijlagen

Onze belangrijkste controlebevindingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

De directie van GR OVER-gemeenten heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2024 aanvaardbaar zijn.

Bezwaarprocedure koepelvrijstelling BTW

Tot de inperking van de Koepelvrijstelling BTW door de staatssecretaris (2019) maakte OVER-gemeenten gebruik van de koepelvrijstelling voor de omzetbelasting. Dit houdt in dat de gefactureerde bijdragen aan de gemeenten niet zijn belast met omzetbelasting. Tegelijkertijd betekent dit dat de door leveranciers in rekening gebrachte omzetbelasting niet direct kan worden teruggevorderd, maar dat de terugvordering indirect via de gemeenten plaatsvindt (doorschuif faciliteit). Uw organisatie heeft in 2024 bezwaar gemaakt bij de belastingdienst, alsmede is nog recent een hoorzitting geweest. De uitspraak op het bezwaar is nog niet bekend. Omdat OVER-gemeenten de facturatie verricht met BTW loopt uw organisatie geen fiscale risico's. Bij het eventueel gegrond verklaren van uw bezwaarschrift dienen er dan wel nog administratieve correcties te worden doorgevoerd die betrekking hebben op de reguliere BTW maar ook op het BTW Compensatiefonds (doorschuif faciliteit). Wij hebben

van uw directie begrepen dat OVER-gemeenten feitelijk voor de Koepelvrijstelling aansluit bij een andere, vergelijkbare organisatie in Noord-Holland.

Voorziening verlofsparen

De voorziening voor bovenwettelijk verlof is in 2022 gevormd op basis van een notitie van de Commissie BBV. Hierbij stelt de Commissie BBV dat het niet aan commissie is om een uitspraak te doen over de te hanteren rekenregels, uitgangspunten en de wijze van onderbouwen van de voorziening. Dat betekent – meer concreet - dat OVER-gemeenten - in redelijkheid – zelf uitgangspunten voor de berekening kan bepalen ten aanzien van onder meer het uurtarief, de opbouw/dotatie van het bovenwettelijk spaarverlof en de opname daarvan, met de CAO als kader. Dat geeft OVER-gemeenten ruimte tot interpretatie. We hebben op verzoek een onderbouwing ontvangen voor de hoogte van de voorziening (€ 200.000). Wij zijn van mening dat de onderbouwing acceptabel is.

Afstemming voorgaande accountant en review beginbalans

In het kader van de overdracht van de controleopdracht hebben wij afstemming gehad met uw vorige accountant. Uw vorige accountant heeft ons inzage gegeven in zijn controledossier. Ook hebben wij vragen gesteld over zaken zoals de belangrijkste risico's voor uw organisatie, fraude en integriteit. Uit de dossierreview zijn geen zaken gebleken die een materiële impact zouden kunnen hebben op de balans per 1 januari 2024.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Bijlagen

Onze belangrijkste controlebevindingen

Aanbestedingen en rechtmatigheid

Diensten Stichting Rijk

OVER-gemeenten maakt gebruik van de diensten van Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK) om inkoopkennis en -ondersteuning te centraliseren en te professionaliseren. Het proces aanbesteden blijft een lastig proces om te beheersen, onder meer omdat dit proces in de gehele organisatie speelt (inkopen zijn decentraal belegd).

Stichting Rijk heeft op dit moment een faciliterende rol. Hiervoor is destijds in 2011 een overeenkomst opgesteld en laatstelijk geactualiseerd per 2019. Volgens contractuele bepalingen dient Stichting Rijk diverse producten op te leveren en zijn er op jaarbasis een totaal aantal uren afgesproken, minimaal 1.210 uur. Ons beeld is dat Stichting Rijk feitelijk wordt ingehuurd voor meer complexere aanbestedingsdossiers. Aan advisering rondom inkopen en aanbesteden bij u op de locatie – dus ook ter plaatse aanwezig - wordt een beperkte invulling gegeven. Uw concerncontroller fungeert momenteel als contactpersoon richting Stichting Rijk. Uw organisatie beschikt niet over een of meerdere inkoopadviseurs. Wij begrijpen dat versterking van de inkoopfunctie – in brede zin – de aandacht heeft van uw management.

Kwalificatie inbesteding dienstverlening

De dienstverlening van Stichting Rijk wordt vanuit de positie van de gemeenten Oostzaan en Wormerland (de contractspartijen) gekwalificeerd als quasi-inbesteden. In de Kadernota Rechtmatigheid (2024) is dat mogelijk als de gemeenten toezicht uitoefenen alsof het

een eigen overheidsdienst is en de meeste activiteiten doet voor de gemeenten. Wij kunnen op basis van de overeenkomst en de website van Stichting Rijk niet afleiden op welke wijze het toezicht vanuit de gemeente concreet is vormgegeven. Op basis van onder meer een verslag van een dagelijks bestuursvergadering blijkt dat OVER-gemeenten toezicht uitoefent op de bedrijfsvoering bij Stichting Rijk.

Spend-analyse is uitgevoerd

Om intern vast te kunnen stellen of opdrachten rechtmatig zijn aanbesteed kan met behulp van de spend-analyse per crediteur over een periode van 4 jaar 'grip' worden gekregen op de volledigheid van de (Europese) aanbestedingen. Dit is van belang, omdat dit nadrukkelijk het voorwaarden criterium raakt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.

We hebben de door de VIC uitgevoerde spend-analyse nader beoordeeld. De opdrachten bij OVER-gemeenten zijn vooral inhuur en ICT. Wat ons opvalt is dat zaakdossiers kennelijk niet volledig zijn, waardoor het lastig is of, en in hoeverre opdrachten juist zijn aanbesteed. Na onze bespreking van de spend-analyse zijn aanvullend nog onderliggende documenten en bescheiden teruggevonden.

In totaal heeft uw dagelijks bestuur voor een vijftal opdrachten de aanbestedingsprocedure als onrechtmatig gekwalificeerd. De fouten en/of onduidelijkheden hebben een omvang van € 311.000. Samen met de begrotingsonrechtmatigheden overstijgen de bevindingen de drempel van 3% en zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Bijlagen

Onze belangrijkste controlebevindingen

Verplichtingenadministratie

OVER-gemeenten beschikt op dit moment niet over een verplichtingenadministratie. Met behulp van een dergelijke registratie, mits goed gevoerd, kan uw organisatie meer grip krijgen op de volledigheid van contractuele verplichtingen en bijbehorende verplichtingen. Wij hebben geadviseerd om een registratie organisatiebreed in te laten voeren. Om de volledigheid van een dergelijke administratie te borgen is van belang de bewustwording bij budgethouders te vergroten en instructies op te stellen om het gewenste gedrag te realiseren. De 'tone at the top' (management) speelt hierbij een hele belangrijke rol.

Contractenbeheer

OVER-gemeenten beschikt over een zaakstelsel 'Mozart'. Mede op basis van de bevindingen uit de spend-analyse en overige inlichtingen hebben wij geconstateerd dat er (nog) geen sprake is van een adequaat contractenbeheer. In de organisatie zijn er evenwel budgethouders die bijvoorbeeld met behulp van Excel zelf overzichten bijhouden, maar dit geeft onvoldoende borging voor de organisatie als geheel. Een centraal contractenbeheer - als beheersmaatregel - kan voordelen opleveren voor OVER-gemeenten::

Kostenbesparing – contractbeheer kan leiden tot betere onderhandelingen en besparingen;

Risicobeheersing – het helpt bij het naleven van wet- en regelgeving, voorkomt juridische conflicten en minimaliseert risico's op boetes of claims.

Efficiëntie – met een goed systeem voor contractbeheer heeft u inzicht in lopende contracten, deadlines en verplichtingen. Dit

voorkomt dat contracten stilzwijgend verlengd worden of verlopen zonder actie.

Verantwoording – uw organisatie moet voldoen aan regelgeving en moet verantwoording afleggen. Goed contractbeheer zorgt voor transparantie in uitgaven en besluitvorming (raakt ook de rechtmatigheid – aanbesteden).

Duurzaamheid – door contracten strategisch te beheren, kan uw organisatie ook sturen op duurzaamheid en sociale criteria (bijv. in het kader van aanbestedingen).

Vendor-lock bij ICT toepassingen

Tijdens de controle van de jaarrekening hebben wij in het kader van de (Europese) aanbestedingen onder meer gesproken over het zaakstelsel Mozart. De overeenkomst met de leverancier is steeds stilzwijgend verlengd vanaf 2019 en is niet Europees aanbesteed.

In 2019 is er vanuit de Sector Commissie Decentrale overheden een notitie verschenen inzake 'controle aanbestedingsrechtmatigheid jaarrekeningcontrole decentrale overheden' d.d. 17 januari 2019. Een van de onderwerpen in de notitie betreft het zogenaamde 'Vendor Lock' bij ICT toepassingen. Als gebruik wordt gemaakt van de Vendor-Lock gelden er een aantal voorwaarden zoals het opstellen van een 'position-paper' met motivering waarom ICT diensten niet (Europees) wordt aanbesteed. En ook geldt er een verplichting om een 'publicatie van de gegunde opdracht' te publiceren op Tendered zodra de verlenging is geregeld.

Wij hebben geadviseerd om een eventuele toepassing af te stemmen met Stichting Rijk.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Risicomanagement en fraude

IT-omgeving

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening van OVER-gemeenten.

Aanlevering concept jaarrekening en documenten

Op 3 maart 2025 zijn wij gestart met de controle van de jaarrekening van OVER-gemeenten. Het aanleverdossier vindt plaats via een specifieke applicatie die wij voor uw organisatie beschikbaar hebben gesteld. De aanlevering heeft tijdig plaatsgevonden. In de loop van de week van 3 maart zijn aanvullend documenten ter controle bij ons aangeleverd.

Correcties en aanvullingen naar aanleiding controle jaarrekening

Wij hebben geen materiële (getrouwheids)fouten in de jaarrekening 2024 van OVER-gemeenten aangetroffen. Wel hebben wij bij het doorlopen van de eerste versie van de jaarrekening 2024 (tekstuele) aanvullingen c.q. aanpassingen doorgegeven. De voorgestelde aanpassingen zijn gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Risicomanagement en fraude

IT-omgeving

Bijlagen

Interne beheersing en processen

Samenvatting interne beheersing

We hebben tijdens de interim-controle de opzet van de belangrijkste processen bij OVER-gemeenten beoordeeld. Onze boodschap in de managementletter was dat naar onze mening de kwaliteit van de interne beheersing als geheel om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen dient te worden verbeterd. En dat er veel gegevensgerichte detailwerkzaamheden nodig zijn door de VIC en ons om dit te kunnen realiseren.

Wij hebben gesprekken gevoerd met procesverantwoordelijken van de verschillende domeinen, de business controllers en de medewerkers verantwoordelijk voor de financiën en interne controle. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de organisatie in 2024 bezig is met het vastleggen van aangepaste procesbeschrijvingen, alsmede met het in gang zetten van de noodzakelijke verbeteringen.

Wij begrijpen dat investeringen en veranderingen die in 2024 zijn gestart, tijd nodig hebben om zichtbare resultaten op te leveren. In de managementletter zijn een groot aantal adviezen en aanbevelingen opgenomen. Korthedshalve verwijzen wij naar de betreffende brief. Wij hebben de directie van OVER-gemeenten gevraagd de adviezen en aanbevelingen over te nemen en te prioriteren. Bij de eerstvolgende interim-controle zullen wij de opvolging beoordelen.

Verbijzonderde Interne controle (VIC)

De werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC) waren bij de interim-controle beperkt uitgevoerd. De verdere uitvoering van de VIC is vanaf begin 2025 opgepakt. De VIC is, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening van OVER-gemeenten,

aangeleverd. De VIC-werkzaamheden vormen mede een basis voor de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. We hebben met betrekking tot de VIC in onze managementletter de volgende adviezen gegeven:

- De controleaanpak in het Interne controleplan (VIC) is systeemgericht. Deze benadering geeft onvoldoende inzicht in wat er precies gecontroleerd is en door wie. Ons advies is om een gegevensgerichte controlebenadering te hanteren;
- Volgens de Kadernota rechtmatigheid (2024) maken zowel rekensaldi als transactiestromen deel uit van de rechtmatigheidscontrole. In het VIC-plan worden echter uitsluitend exploitatierekeningen gecontroleerd. Ons advies is om ook de balansmutaties nadrukkelijk in de controle te betrekken;
- Onderbouw de VIC-werkzaamheden op basis van de onderkende risico's. Dit kan worden opgesteld in de vorm van een checklist die aangeeft aan welke interne en externe regelgeving de VIC de het proces toetst. Op dit moment is het risico bepaald op basis van de omvang van de financiële stromen;
- In het Interne controleplan (VIC) is de steekproefomvang gebaseerd op de frequentie. Wij adviseren de steekproefmethode en omvang nader te specificeren en de populatie per proces te verduidelijken.

De adviezen zijn zoveel mogelijk nog meegenomen bij de afronding van de VIC-werkzaamheden over 2024.

Interne beheersing en processen

In de onderstaande tabel geven wij in samenvatting ons oordeel over de financiële processen voor zover deze relevant voor de jaarrekening van OVER-gemeenten.

Proces		Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Administratie/debiteuren, crediteuren	●	Geen bijzonderheden te melden.
Factuurverwerking & prestatie akkoord	●	Proces factuurverwerking beoordelen wij als toereikend. Echter, het onderdeel ‘prestatielevering’ is nog niet procesmatig geborgd. Daardoor heeft de VIC achteraf veel gegevensgerichte werkzaamheden moeten verrichten door het ‘najagen’ bij budgethouders van relevante documenten en bescheiden om de prestatielevering aan te kunnen tonen.
Aanbestedingen	●	We hebben vanuit de organisatie een ‘spend-analyse’ met uitgaven per crediteur van tenminste € 221.000 over de periode jaren 2021-2024) ontvangen. Het doel daarvan is vast te stellen of opdrachten rechtmatig zijn aanbesteed conform de Europese aanbestedingsregels. Wij hebben de analyse beoordeeld en besproken. Op basis hiervan delen wij de conclusie dat verschillende opdrachten niet rechtmatig zijn aanbesteed. Het inkoop- en aanbestedingsproces vraagt derhalve om aandacht.

Legenda	Betekenis
●	Urgente bevindingen in het proces; materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Belangrijke bevindingen in het proces; geen bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Geen belangrijke bevindingen in het proces

Interne beheersing en processen

Proces		Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Salarisverwerking (via bureau IJK)	●	Geen bijzonderheden te melden. Het proces is uitbesteed aan een externe partij en verloopt voldoende beheerst.
Memoriaalboekingen	●	Interne beheersing rondom memoboeking en is beperkt; geen functiescheiding toegepast in de praktijk. Ook geen systeemtechnische borging 4-ogenbeginsel ingeregeld. We hebben de memoriaalboekingen opgevraagd en beoordeeld. Hieruit zijn geen bijzonderheden gebleken.
Betalingsorganisatie	●	Reguliere betalingsproces via BNG (4-ogen) voldoende geborgd. Uit onze data-analyse van betalingen in 2024 zijn geen ‘niet te verklaren’ afwijkingen gebleken.
Opbrengsten	●	De opbrengsten van OVER-gemeenten zijn op de (gewijzigde) begroting gebaseerde doorbelastingen aan de gemeenten Oostzaan en Wormerland. De tegenboekingen zijn in de administraties van de beide gemeenten verwerkt. Hierbij zijn geen bijzonderheden te melden.

Belangrijkste boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Bevindingen controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Risicomanagement en fraude

IT-omgeving

Bijlagen

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Risicomanagement en fraude

IT-omgeving

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Risicomanagement

OVER-gemeenten beschikt over een beleidskader inzake risicomanagement en weerstandsvermogen. Het 'Beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen' is vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 november 2023. En dit document geldt als integraal risicomanagement voor de gemeente Wormerland, Oostzaan en OVER-gemeenten. In dit beleid zijn de risico's ingedeeld naar soorten risico's en wordt een koppeling gemaakt met de Planning & Control Cyclus. OVER-gemeenten maakt geen gebruik van een risicomanagementsysteem (bijvoorbeeld NARIS@). In het beleidskader is in paragraaf 2.8 een doorontwikkeling geschetst van het risicomanagement. Deze doorontwikkeling is nog concreet vertaald naar interne beheersmaatregelen.

Op dit moment worden risico's uit de organisatie opgehaald en geëvalueerd mede als gevolg van de door het BBV afgedwongen actualisatie bij de begroting en jaarrekening. De risico's bij OVER-gemeenten zijn met name personeel en de ICT.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij directie en het bestuur

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude ligt bij de directie en het (dagelijks) bestuur. Het is onze verantwoordelijkheid als accountants om door planning en uitvoering van de controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de financiële overzichten als geheel vrij zijn van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude (of van fouten).

Frauderisico's in onze controle

Wij voeren op basis van onze beroepsregels aanvullende werkzaamheden uit in het kader van fraude:

- Het uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces waarin de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid worden afgezet tegen de kans en de impact;
- Frauderisico's bespreken met het bestuur en de directie;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedings-transacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden uitvoeren van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn tot op heden geen bijzonderheden voortgekomen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement is een korte alinea gewijd aan frauderisico's maar er is geen beleid of concrete uitwerking gegeven aan frauderisico's.

Geen belangrijke signalen voor integriteitschendingen

Op basis van de informatie verkregen uit openbare bronnen en onze gesprekken hebben wij geen belangrijke signalen ontvangen met betrekking tot Integriteitschendingen van medewerkers of bestuurders.

	Belangrijkste boodschappen
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
Afsluitproces	
Overzicht processen	
Risicomanagement en fraude	
IT-omgeving	
	Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

Dit jaar hebben wij de controle van de jaarrekening gegevensgericht uitgevoerd. Hierbij hebben wij onder meer gebruik gemaakt van steekproeven. Deze nog 'traditionele' controleaanpak is arbeidsintensief en minder risicogericht. In navolging daarop hebben wij daarop ook een gegevensgerichte controles uitgevoerd.

Voor komende jaren is ons streven om de controle, daar waar mogelijk, innovatiever en daarmee risicogerichter in te steken, bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van data-analyse.

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen indicatie gekregen dat er in het kader van de jaarrekening een acute bedreiging bestaat voor de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bij OVER-gemeenten.

IT-audit recent uitgevoerd

Wij hebben de concept-rapportage d.d. 14 februari 2025 van de uitgevoerde IT-audit ontvangen. Onze IT-auditor heeft de opzet, bestaan en werking van de interne beheersmaatregelen voor het waarborgen van de betrouwbaarheid (integriteit en vertrouwelijkheid) en continuïteit van de geautomatiseerde verwerking van de financiële gegevens voor de applicaties Key2Finance, AFAS, ZorgNed en Office 365 beoordeeld.

Ook de onderliggende infrastructuur en het beheer waar deze applicaties op draaien is hierbij inbegrepen.

De overall conclusie van de uitgevoerde werkzaamheden is dat de (verwachte) interne beheersmaatregelen - de IT general controls - adequaat zijn opgezet en geïmplementeerd. Op basis daarvan oordelen wij dat de gebruikte applicaties en onderliggend infrastructuur voldoende betrouwbaar is om in het kader van de jaarrekening(en) op te kunnen steunen.

IT aandachtspunten

Toch heeft de IT-auditor een aantal aandachtspunten benoemd die wij die hierna kort samenvatten:

- Er zijn verbeteringen nodig met betrekking tot de informatie-beveiliging. Het ontbreekt aan een gestructureerde aanpak, alsmede een (afgeleid) jaarplan en audit/controleplan met controlemaatregelen;
- Er zijn geen zichtbare vastleggingen van de uitgegeven rechtenprofielen voor applicaties en in hoeverre goedkeuring is gegeven door een daartoe bevoegde medewerker;
- Voor key2Financien is niet zichtbaar of periodieke reviews op gebruikers en uitgegeven rechten in de applicaties zijn uitgevoerd (bij in- en uitdienst, en of rechten in lijn zijn met de betreffende functie);
- Voor de applicaties ZorgNed en key2Financien zijn wachtwoord vereisten niet in lijn met de huidige normen en de NIS2-richtlijn;
- OVER-gemeenten beschikt niet over een organisatie-brede ICT continuïteitssplan (er is meer steeds meer cybercrime, disaster recovery oplossingen bij uitval etc.).

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

WNT

Onafhankelijkheid

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notities BBV

Vorig jaar hebben wij u geïnformeerd over de wijzigingen in drie notities van de commissie BBV. Dit betreft voor zover voor uw organisatie relevant:

- Notitie Rente 2023
- Notitie Overhead 2023

De wijzigingen die in deze notities zijn opgenomen golden nog niet voor de jaarrekening 2023, maar zijn van toepassing vanaf de begroting 2025. Eerdere toepassing in de jaarrekening 2024 is echter toegestaan. De notities zijn te vinden op de website van de Commissie BBV.

Wetgeving duurzaamheid

Steeds meer organisaties zijn verplicht om transparantie te bieden op het gebied van duurzaamheid, conform de richtlijn "Corporate Sustainability Reporting Directive" (CSRD). Hoewel duurzaamheidsverslaggeving voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen op dit moment niet verplicht is, groeit ook binnen uw sector de aandacht voor duurzaamheid en de bijbehorende verslaggeving. Zoals gezegd vereist de wetgeving niet dat er al gerapporteerd dient te worden over duurzaamheid. Desalniettemin raden wij u aan om u voor te bereiden om inzicht te (kunnen) geven over uw ESG-doelstellingen (Environmental, Social, Governance). Dit kan niet alleen bijdragen aan een positieve maatschappelijke impact, maar ook aan de reputatie en transparantie van de gemeente.

Verandering in de arbeidsrelaties (DBA)

De wet DBA heeft de manier waarop arbeidsrelaties worden beoordeeld veranderd. Het is belangrijk dat de organisaties de werkrelaties met zelfstandigen opnieuw evalueert en vastlegt. Dit helpt om te voorkomen dat er onterecht gebruik wordt gemaakt van zelfstandigen in situaties die meer kenmerken hebben van een dienstverband.

Risico's en verantwoordelijkheden

De organisatie loopt risico's bij het niet naleven van de wet DBA, waaronder de mogelijkheid van naheffingen van belasting en premies. Als opdrachtgever is het essentieel om te voldoen aan de wettelijke eisen en om zorgvuldigheid te betrachten bij het inhuurproces van zelfstandigen.

Advies

Wij adviseren om in voorkomende gevallen duidelijke en transparante contracten op te stellen met zelfstandigen. Deze contracten dienen te voldoen aan de eisen van de wet DBA, waarbij de arbeidsrelatie correct wordt vastgelegd. Dit voorkomt juridische complicaties en mogelijke financiële gevolgen.

-
 Belangrijkste boodschappen
-
 Jaarrekening
-
 Informatiewaarde jaarverslag
-
 Bevindingen controle
-
 Interne beheersing
-
 Speerpunten van de gemeenteraad
-
 Bijlagen
-
 Actuele ontwikkelingen
-
 WNT
Onafhankelijkheid

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Uit onze controle komen verschillende bevindingen. U heeft de bevindingen laten verwerken in de definitieve jaarrekening. Op grond van de wet is de directeur gekwalificeerd als topfunctionaris, alsmede kwalificeren de bestuursleden (dagelijks en/of algemeen bestuur). De bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken. Het model in de jaarrekening is cijfermatig juist en opgesteld conform het format van het Ministerie van BZK.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op:
<https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft een topfunctionaris verantwoord met dienstbetrekking, alsmede zijn 10 bestuursleden (onbezoldigd) vermeld.
Aard dienstverband	De directeur heeft in 2024 een full-time dienstverband.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd aan de topfunctionarissen. Er zijn ook geen ontslagvergoedingen aan overige medewerkers uitbetaald hoger dan de WNT-grens.

Belangrijkste
boodschappen

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

WNT

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij OVER-gemeenten is dit gewaarborgd omdat het Algemeen bestuur onze opdrachtgever is en het Dagelijks bestuur verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw organisatie. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van OVER-gemeenten. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Bedankt voor de fijne samenwerking

